

Олексюк Наталія

Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: кандидат наук з державного управління,
доцент, в.о. завідувача кафедри міжнародного права
та міграційної політики Дракохруст Т. В.)

ОРГАНІЗАЦІЯ НАДАННЯ ПЕРВИННОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ НАСЕЛЕННЮ МІСТА

Сучасна правова система перебуває у процесі реформування, тому особливого значення набуває інститут правової допомоги. Правова допомога – це засіб забезпечення прав і свобод людини, а також є одним з основних елементів досягнення соціальної справедливості. А соціальна справедливість є одним з найважливіших принципів правової держави.

Ефективна та вдосконалена організація надання правової допомоги забезпечує реалізацію найважливіших конституційних прав людини.

Стаття 59 Конституції України закріплює, що кожен має право на професійну правничу допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав [1].

Аналізуючи терміни «правова допомога» та «правнича допомога», варто вказати, що правнича допомога надається юристом, правником. А правова допомога – гарантована Конституцією допомога з питань правового характеру, право на яку, у тому числі й безоплатну, має кожний. Правова допомога може бути надана не лише юристом, правником, але й іншими особами, які діють у сфері захисту прав громадян.

Відповідно до ч. 1 ст. 9 Закону України «Про безоплатну правову допомогу» суб'єктами надання безоплатної первинної правової допомоги є :

- органи виконавчої влади;
- органи місцевого самоврядування;
- фізичні та юридичні особи приватного права;
- спеціалізовані установи [2].

Законодавством не встановлено вимог щодо наявності юридичної освіти у осіб, які безпосередньо виконують функцію надання безоплатної первинної правової допомоги.

Зміст права на безоплатну правову допомогу, порядок реалізації цього права, підстави та порядок надання безоплатної правової допомоги, державні гарантії щодо надання безоплатної правової допомоги визначаються нормами Закону України «Про безоплатну правову допомогу». А також, відповідний нормативно – правовий акт регламентує повноваження органів виконавчої влади

у сфері безоплатної правової допомоги, порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб з питань надання безоплатної правової допомоги.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про безоплатну правову допомогу», правовою допомогою є надання правових послуг, спрямованих на забезпечення реалізації прав і свобод людини і громадянина, захисту цих прав і свобод, їх відновлення у разі порушення.

Безоплатна правова допомога – правова допомога, що гарантується державою та повністю або частково надається за рахунок коштів Державного бюджету України, місцевих бюджетів та інших джерел.

Даний закон передбачає надання двох видів безоплатної правової допомоги – первинної та вторинної.

Безоплатна первинна правова допомога охоплює:

- надання правової інформації;
- надання консультацій і роз'яснень з правових питань;
- складання заяв, скарг та інших документів правового характеру (крім процесуальних);
- надання допомоги в забезпеченні доступу осіб до безоплатної вторинної правової допомоги та медіації [2].

Отримати таку допомогу має право кожен: звернутися за наданням зазначеної допомоги мають право не лише громадяни України, а й іноземні громадяни, особи без громадянства, біженці, тобто усі особи, які перебувають під юрисдикцією України.

Безоплатна первинна правова допомога охоплюється обов'язком органів державної влади і органів місцевого самоврядування надавати послуги з державного управління, а вторинна – передбачається для незахищених верств населення і надається адвокатами та фахівцями в галузі права [3].

Працівники відділу реєстрації та правового забезпечення Збараської міської ради, в процесі виконання посадових обов'язків, також безпосередньо надають первинну правову допомогу. Але для вдосконалення якості, ефективності та швидкості надання такого виду допомоги, відповідно до статті 12 Закону України «Про безоплатну правову допомогу» органи місцевого самоврядування можуть створювати спеціалізовані установи з надання безоплатної правової допомоги. Такі спеціалізовані установи є не прибутковими організаціями та фінансуються за рахунок коштів місцевих бюджетів та інших не заборонених законом джерел.

Створення такої спеціалізованої установи сприятиме значному вдосконаленню надання первинної правової допомоги населенню міста та забезпечить швидкого досягнення рівня європейських стандартів у цій сфері.

Оскільки, гарантія права особи на отримання правової допомоги, є не лише конституційним обов'язком держави, але й додержанням взятих Україною міжнародно-правових зобов'язань.

Використані джерела

1. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Закон України «Про безоплатну правову допомогу». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>.
3. Козьяков І. Актуальні питання реалізації принципів надання безоплатної правової допомоги / І. Козьяков, О. Говоруха // Науковий часопис Національної академії прокуратури України. – 2018. – № 1(17). – С. 107–116 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.chasopysnapu.gp.gov.ua/ua/pdf/1-2018/koziakov_govoruha.pdf.

Олійник Наталія

Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу Попович Т.М.)

УДОСКОНАЛЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ МІСЬКОЇ РАДИ З БІЗНЕСОМ ТА ГРОМАДСЬКІСТЮ В ПИТАННЯХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІСЦЕВОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Необхідність налагодження ефективності взаємодії між Чортківською міською радою та бізнесовими структурами міста в питаннях місцевого економічного розвитку, обумовлено такими причинами: а) необхідністю реалізації стратегічних пріоритетів та завдань інституційних проектів, спрямованих на розвиток соціально-економічного потенціалу міста в рамках вироблених та затверджених міською радою планів «Плану місцевого економічного розвитку» та «Стратегічного плану розвитку Чортківської міської ради Тернопільської області на 2019-2026 роки» [1;2]; б) недостатністю місцевих фінансових ресурсів для забезпечення повної реалізації поставлених стратегічних та тактичних цілей та розв'язання на їх основі найбільш гострих економічних і соціальних проблем територіального розвитку громади; в) високою ризиковістю інвестування у великі об'єкти при відсутності гарантій. Приватний сектор міста Чорткова на сьогодні зосереджує значні фінансові та матеріальні ресурси для забезпечення розвитку територій, управлінський та кадровий потенціал, новітні організаційно-управлінські та фінансові технології. З активізацією взаємовідносин з'являються можливості щодо залучення їх капіталу для фінансування розвитку і модернізації інфраструктурних та інженерних мереж (трубопроводів, систем водо-, газо-, тепло-, енергопостачання), перероблення твердих відходів, впровадження технологій енергозбереження та підвищення рівня енергоефективності, зміцнення